

Майстро Сергій Вікторович

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри економічної політики та менеджменту
Харківського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління
при Президентіві України
ORCID: 0000-0003-3035-4304
e-mail: maystro_sv@ukr.net*

Москалюк Сергій Володимирович

*здобувач Навчально-науково-виробничого центру
Національного університету цивільного захисту України
ORCID: 0000-0002-9173-2818
e-mail: serhmosk@gmail.com*

**МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ
ПОЛІТИКИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ**

Досліджено теоретико-методичні засади державної енергетичної політики. Розглянуто різні наукові погляди та методичні підходи щодо визначення сутності та змісту державної енергетичної політики. Визначено сутність та зміст державної енергетичної політики. Виокремлено механізми реалізації державної енергетичної політики.

Ключові слова: державна політика; державна енергетична політика; механізми реалізації державної енергетичної політики; принципи державної енергетичної політики.

Постановка проблеми. Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020” передбачає вихід України на провідні позиції у світі за визначеними векторами руху. Так, вектор розвитку передбачає реформу енергетики, а в межах вектору безпеки має реалізовуватись програма енергонезалежності України [1].

Тому державна енергетична політика України в сучасних умовах повинна забезпечити подальше реформування енергетики в контексті забезпечення достатнього рівня енергетичної безпеки України. Це свідчить про безумовну актуальність дослідження питань визначення теоретико-методичних засад реалізації державної енергетичної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням теоретико-методичних засад реалізації державної енергетичної політики займалися такі вчені, як: О. Іляш, Л. Кобилянська, І. Мазярко, В. Перебийніс, О. Цапко-Піддубна та інші.

Виокремлення невіршених раніше частин загальної проблеми.

Однак чимало питань стосовно визначення сутності та змісту державної енергетичної політики, а також виокремлення механізмів її реалізації залишаються недостатньо дослідженими.

Виклад основного матеріалу. Енергетичною стратегією України на період до 2030 року передбачається “досягнення стану технічно надійного, стабільного, економічно ефективного та екологічно прийнятного забезпечення енергетичними ресурсами економіки і соціальної сфери країни, а також створення умов для формування і реалізації політики захисту національних інтересів у сфері енергетики” [2].

У контексті дослідження теоретико-методичних засад реалізації державної енергетичної політики розглянемо різні наукові погляди та методичні підходи до визначення її основних понять та дефініцій.

Загалом, поняття “державна політика” є неоднозначним і теоретично дискусійним у зарубіжній та вітчизняній науці.

Зокрема, канадський політолог Л. Пал визначає її як “напрямок дії або утримання від неї, обрані державними органами для розв’язання певної чи сукупності взаємно пов’язаних проблем” [3].

Англійські науковці Б. Гогвуд та Л. Ган стверджують, що державну політику необхідно відрізнити від щоденних рішень, які приймають державні органи [4].

Інші західні дослідники Е. Янг і Л. Куїнн здійснили узагальнюючий підхід до визначення державної політики та пропонують її розглядати в таких аспектах:

– державна політика – це дії, що їх реалізує владний орган, який має законодавчі, політичні та фінансові повноваження це робити;

– державна політика – це реакція держави на реальні життєві потреби чи проблеми, тобто така політика намагається реагувати на конкретні потреби або проблеми суспільства чи суспільних груп, наприклад: громадян, недержавних організацій чи органів влади;

– державна політика зорієнтована на досягнення мети, тобто намагається досягти кількох визначених цілей у спробі вирішити або розглянути певні проблеми чи потреби в конкретному суспільстві;

– державна політика – це курс дій, тобто не одне певне рішення, дія чи реакція, а ретельно розроблений підхід або стратегія;

– державна політика – це рішення щось робити або рішення нічого не робити, що означає: визначена політика може призвести до дій у спробі вирішити проблему або ж базуватися на переконанні, що проблему буде усунуто в межах поточної політики, тобто не призвести до жодних дій;

– державна політика здійснюється одним або групою авторів, тобто політику може реалізовувати один представник влади чи владний орган або багато гравців; державна політика передбачає обґрунтування дій, тобто, як правило, містить пояснення логіки, на якій вона ґрунтується;

– державна політика – це рішення, що вже ухвалене, а не намір чи обіцянка [5].

Колектив авторів НАДУ в публікації “Державна політика” визначає це поняття, як “сукупність ціннісних цілей, державно-управлінських заходів, рішень і дій, порядок реалізації державно-політичних рішень (поставлених державною владою цілей) і системи державного управління розвитком країни” [6].

Т. Бельська вважає, що державна політика – це сукупність намірів, державно-управлінських рішень, інструментів їх впровадження та моніторингу виконання, що реалізуються за участі основних суб’єктів (органів влади, представників бізнесу, інститутів громадянського суспільства) [7].

Розглянемо існуючі теоретико-методичні напрацювання щодо визначення поняття “державна енергетична політика”.

На сайті Міністерства енергетики та вугільної промисловості України зазначається, що базовим документом державної енергетичної політики, що визначає мету і цілі розбудови енергетичного сектору на період до 2035 р., є Енергетична стратегія України.

Енергетична стратегія України розроблена в контексті Стратегії сталого розвитку “Україна – 2020”, затвердженої Указом Президента України № 5 від 12.01.2015 р. (Схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 605-р від 18.08.2017 р.), яка, зокрема, передбачає реформування енергетики та реалізацію програми енергоефективності в межах визначеного вектора подальшого її розвитку, що ставить перед Україною нові економічні та технологічні виклики, і, водночас, відкриває нові можливості для пошуку та впровадження інноваційних розробок у галузі видобутку, переробки викопних видів палива, виробництва, трансформації, постачання і споживання енергії, що зумовлює потребу у формуванні нової енергетичної політики держави [8].

Отже, в Енергетичній стратегії України вживається поняття “державна енергетична політика”, однак визначення цього терміна в документі відсутнє.

У Законі України “Про енергозбереження” дається визначення енергозберігаючої політики, як адміністративно-правового і фінансово-економічного регулювання процесів видобування, переробки, транспортування, зберігання, виробництва, розподілу та використання паливно-енергетичних ресурсів з метою їх раціонального використання та економного витрачання [9].

На думку В. Перебийніс, урядова енергетична політика має передбачати покращення інвестиційного клімату, запровадження механізмів залучення інвестицій від компаній, представлених на національному ринку, розвиток державно-приватного партнерства, об’єктивну оцінку та раціональне використання національних ресурсів, підвищення енергетичної безпеки шляхом створення необхідних резервів, підтримки заходів із енергозбереження та розвитку альтернативної енергетики [10].

О. Ляш вважає, що розвиток та ефективне функціонування енергетичної сфери базується на конкретно визначеній енергетичній політиці держави, що

враховує подолання залежності від одного постачальника енергоносіїв, оптимізацію механізму управління податками, лібералізацію енергетичних ринків, а також створення сприятливих умов для інвестування в розроблення сучасних технологій і альтернативних джерел енергії [11].

Л. Кобилянська зазначає, що країна повинна дотримуватися врівноваженої енергетичної політики, ґрунтованої на балансі між потребами в енергоресурсах вітчизняної промисловості, власним імпортом, а також екологічним ефектом від використання цих енергоресурсів [12].

На думку В. Саприкіна, державна енергетична політика України має бути зорієнтована на: подолання кризових явищ в енергетиці; підвищення рівня енергетичної безпеки України в умовах переходу до сталого розвитку; визначення базових орієнтирів для формування довгострокових завдань розвитку паливно-енергетичного комплексу [13].

На нашу думку, державна енергетична політика – це цілеспрямована, передбачувана в межах чинного законодавства діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування через сукупність механізмів її реалізації щодо створення належних умов для: забезпечення процесів видобування, переробки, транспортування, зберігання, виробництва, розподілу, раціонального використання енергетичних ресурсів; оптимальної диверсифікації джерел і шляхів поставок енергоносіїв; формування конкурентного та інвестиційно привабливого енергетичного ринку; оптимізації та розвитку енергетичної інфраструктури; забезпечення сталого інноваційного розвитку енергетичного сектору та будівництва нової енергогенерації; забезпечення енергетичної безпеки країни; наближення енергетики до потреб суспільства.

Для кращого розуміння сутності та змісту державної енергетичної політики, необхідно розкрити суб'єктно-об'єктні відносини в контексті особливостей її реалізації.

До суб'єктів державної енергетичної політики належать: центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної енергетичної політики – Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг; місцеві органи виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; суб'єкти господарської діяльності незалежно від їх відомчої належності та форм власності, що займаються виробництвом, передачею, розподілом, постачанням, купівлею-продажем енергії всіх видів; суб'єкти, що здійснюють централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління – оперативне управління об'єднаною енергетичною системою України із забезпеченням надійного і безперебійного, з дотриманням вимог енергетичної безпеки, постачання електричної енергії споживачам; споживачі енергії – суб'єкти господарської діяльності та фізичні особи, що використовують енергію для власних потреб.

До об'єктів державної енергетичної політики належать сфери та галузі енергетики, регіони, території, а також явища, проблемні ситуації, які виникають в енергетичній сфері та потребують невідкладного вирішення; об'єкти енергетики, які забезпечують стає функціонування енергетичної системи, руйнація або пошкодження яких призведе до порушення енергопостачання господарюючих суб'єктів і населення, можливих людських жертв, значних матеріальних збитків, забруднення довкілля та погіршення екологічної ситуації.

В умовах сучасних трансформаційних перетворень в усіх сферах суспільного життя потребують відповідного обґрунтування та удосконалення існуючі принципи реалізації державної енергетичної політики.

Згідно з Законом України "Про електроенергетику", державна політика в електроенергетиці базується на таких принципах:

- державне регулювання діяльності в електроенергетиці;
- створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики;
- забезпечення раціонального споживання палива і енергії;
- дотримання єдиних державних норм, правил і стандартів усіма суб'єктами відносин, пов'язаних із виробництвом, передачею, постачанням, розподілом і використанням енергії;
- створення умов для розвитку і підвищення технічного рівня електроенергетики;
- підвищення екологічної безпеки об'єктів електроенергетики;
- забезпечення захисту прав та інтересів споживачів енергії;
- збереження цілісності та забезпечення надійного й ефективного функціонування об'єднаної енергетичної системи України;
- сприяння розвитку конкурентних відносин на ринку електричної енергії;
- забезпечення підготовки кадрів високої кваліфікації для електроенергетики;
- створення умов для перспективних наукових досліджень;
- забезпечення стабільного фінансового стану електроенергетики;
- забезпечення відповідальності суб'єктів електроенергетики та споживачів;
- сприяння розвитку альтернативної енергетики як екологічно чистої і безпальної підгалузі енергетики [14].

На нашу думку, державна енергетична політика має відповідати також принципам: науковій обґрунтованості та гнучкості; цілісності та упорядкованості; соціальної відповідальності та мотиваційності; екологічності та економічності; конкурентності та інноваційності; законності та невідворотності покарання; прозорості та відкритості; результативності та ефективності; інформатизації та дебіюрократизації.

Важливим етапом дослідження теоретико-методичних засад державної енергетичної політики є виокремлення механізмів реалізації державної енергетичної політики.

Енергетична стратегія України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність” визначає, зокрема, і механізми виведення енергетичного комплексу на принципово новий, якісний рівень розвитку. Так, у документі пропонуються механізми трансформаційного спрямування та механізми прозорості, а підґрунтям для інвестицій мають бути реформи, демонополізація, прозорість і удосконалення правових і регуляторних механізмів [15].

Однак визначення та зміст вказаних механізмів не наводяться, а особливості їх застосування в Енергетичній стратегії України на період до 2035 року чітко не прописані.

У Законі України “Про енергозбереження” розглядається економічний механізм, завданням якого є стимулювання раціонального використання та економії паливно-енергетичних ресурсів, створення виробництва і широкого застосування енергетично ефективних технологічних процесів, обладнання та матеріалів.

На думку О. Цапко-Піддубної, механізми реалізації політики енергоефективності – це певний вид політичних дій чи ринкових інтервенцій, що зумовлюють зменшення енергоспоживання та заохочують виробництво енергоефективних товарів та послуг [16].

На нашу думку, механізм реалізації державної енергетичної політики – це сукупність принципів, форм, методів, інструментів, засобів, важелів і стимулів та спосіб (правила) їх застосування суб’єктом щодо об’єкта державної енергетичної політики шляхом створення належних умов забезпечення: процесів видобування, переробки, транспортування, зберігання, виробництва, розподілу, раціонального використання енергетичних ресурсів; оптимальної диверсифікації джерел і шляхів поставок енергоносіїв; формування конкурентного та інвестиційно привабливого енергетичного ринку; оптимізації та розвитку енергетичної інфраструктури; забезпечення сталого інноваційного розвитку енергетичного сектору та будівництва нової енергогенерації; забезпечення енергетичної безпеки країни; наближення енергетики до потреб суспільства.

У межах проведеного дослідження нами було виокремлено такі механізми реалізації державної енергетичної політики: політико-адміністративний, законодавчо-нормативний, фінансово-економічний, соціально-комунікаційний (рис. 1).

Основою політико-адміністративного механізму реалізації державної енергетичної політики є: необхідність врахування енергетичних питань при розробці, прийнятті та реалізації будь-яких політичних рішень, врегулюванні політичних криз і конфліктів, а також при аналізі та оцінці результатів і наслідків прийнятих політичних рішень; участь країни у міжнародному співробітництві в енергетичній сфері відповідно до законодавства України та міжнародних угод із обов’язковим урахуванням питань національної енергетичної безпеки; розвиток міждержавної та міжрегіональної інтеграції в енергетичній сфері; забезпечення гармонізації українського законодавства в енергетичній сфері із законодавством ЄС та передовими світовими практиками.

Рис. 1. Механізми реалізації державної енергетичної політики

Політико-адміністративний механізм реалізації державної енергетичної політики передбачає: реалізацію національних, регіональних, місцевих, галузевих та цільових програм в енергетичній сфері; координацію реалізації енергетичних проектів на різних рівнях: між органами державної влади, органами місцевого

самоврядування, громадами, підприємцями, громадськими організаціями, освітньо-науковими установами, іншими організаціями та підприємствами, зокрема в межах реалізації публічно-приватного партнерства.

Зміст законодавчо-нормативного механізму реалізації державної енергетичної політики формує система законодавчих та нормативно-правових актів держави, за допомогою якої забезпечується стійкий розвиток енергетичної сфери.

Законодавчо-нормативний механізм реалізації державної енергетичної політики базується на таких інструментах: Конституція України; кодекси та закони України; нормативно-правові акти: Верховної Ради України, Президента, Кабінету Міністрів, міністерств і відомств, органів місцевого самоврядування; стратегії розвитку країни та регіонів; програми реформ тощо.

Фінансово-економічний механізм реалізації державної енергетичної політики є сукупністю фінансових та економічних стимулів, важелів та інструментів, передбачених законодавством, за допомогою яких здійснюється або стимулюється сталий розвиток енергетики за рахунок визначених законодавством джерел: коштів державного та місцевого бюджетів, коштів юридичних та фізичних осіб, іноземних інвесторів тощо.

Соціально-комунікаційний механізм має сприяти висвітленню особливостей реалізації державної енергетичної політики, а також популяризації ідей енергоефективності та енергозбереження у суспільстві через застосування інформаційних кампаній та методів морально-психологічного впливу.

Соціально-комунікаційний механізм є важливим напрямом державного впливу щодо напрямів реалізації державної енергетичної політики через інформаційну та мотиваційну складові шляхом проведення роз'яснювальної роботи, інтерактивного діалогу, нарад, тренінгів, презентаційних заходів, прес-брифінгів, прес-релізів, публікації звітів та оприлюднення прогнозів та очікувань щодо розвитку державної енергетичної політики, створення комунікаційних майданчиків фахівців в енергетичній сфері. Тому органи державної влади та місцевого самоврядування в сучасних умовах повинні активно бути присутніми в ЗМІ, а також певною мірою виконувати функцію медіа, пояснюючи складні економічні концепції простими словами та публікуючи багато аналітичної інформації за напрямками реалізації державної енергетичної політики.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, на основі проведених досліджень можна підсумувати, що тільки при забезпеченні реалізації на державному рівні вищенаведених цілей, принципів, методів та механізмів державної енергетичної політики, відкриються додаткові можливості щодо забезпечення потреб суспільства в енергетичних ресурсах у економічно обґрунтований та екологічно прийнятний спосіб як необхідної передумови підвищення рівня життя населення. Окрім того, в сучасних умовах сталий розвиток енергетичної галузі України як невід'ємної частини європейського енергетичного простору – це основа розвитку конкурентної економіки, запорука

державного суверенітету, питання забезпечення національної енергетичної безпеки, що й буде предметом подальших наукових досліджень.

Список використаної літератури

1. Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020” : затверджена Указом Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 28.05.2019).
2. Енергетична стратегія України на період до 2030 року : затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 145-р від 15.03.2006 р. URL : zakon1.rada.gov.ua (дата звернення: 28.05.2019).
3. Пал Л. А. Аналіз державної політики / пер. з англ. І. Дзюби. Київ : Основи, 1999. 422 с.
4. Гогвуд Б., Ган Л. Аналіз політики для реального світу / пер. А. Олійник. Київ : Основи, 2004. 396 с.
5. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики : практ. посіб. для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / пер. з англ. С. Соколик ; наук. ред. пер. О. Кілієвич. Київ : К.І.С., 2003. 120 с.
6. Державна політика / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін [та ін.]. Київ : НАДУ, 2014. 448 с.
7. Бельська Т. В. Співвідношення понять “державна політика” та “державне управління”. URL : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2016-2/doc/1/03.pdf> (дата звернення: 28.05.2019).
8. Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність: Енергетична стратегія України на період до 2035 року : схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 605-р від 18.08.2017 р. URL : http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245239564&cat_id=245239555 (дата звернення: 28.05.2019).
9. Про енергозбереження : Закон України № 74/94-ВР від 01.07.1994 р. (зі змінами). URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=74%2F94%E2%F0&p> (дата звернення: 28.05.2019).
10. Перебийніс В. Структурні елементи реформи енергетики та міжсекторальні зв'язки. URL : http://icps.com.ua/assets/uploads/images/files/strukturni_elementi_gts.pdf (дата звернення: 28.05.2019).
11. Ляш О. І., Мазярко І. С. Засади державного регулювання в енергетичній сфері України. URL : http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2014-5_0-pages-43_47.pdf (дата звернення: 28.05.2019).
12. Кобилянська Л. М. Особливості формування спільної енергетичної політики країн Європейського Союзу. URL : <http://global-national.in.ua/archive/1-2014/04.pdf> (дата звернення: 28.05.2019).
13. Саприкін В. Про “Концепцію державної енергетичної політики України на період до 2020 року”. URL : https://dt.ua/ECONOMICS/pro_kontseptsiyu_derzhavnoyi_energetichnoyi_politiki_ukrayini_na_period_do_2020_roku.html (дата звернення: 28.05.2019).
14. Про електроенергетику : Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/575/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 28.05.2019).
15. Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність...

16. Цапко-Піддубна О. І. Аналіз механізмів реалізації політики енергоефективності // Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19 (11). С. 300—311.

Статтю подано: 13.05.2019

Статтю схвалено: 04.06.2019

Maistro Sergiy Viktorovych

Professor, Doctor of Sciences from Public Administration, Professor of Department of the Economic Policy and Management, Kharkiv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

ORCID: 0000-0003-3035-4304

e-mail: maystro_sv@ukr.net

Moskaliuk Sergiy Volodymyrovych

Getter of the Educational-Scientific-Production Center of the National University of Civil Protection of Ukraine, Kharkiv

ORCID: 0000-0002-9173-2818

e-mail: serhmosk@gmail.com

**MECHANISMS OF REALIZATION OF STATE ENERGY POLICY:
THEORETICAL-METHODOLOGICAL BASES**

Problem setting. The Ukraine-2020 Sustainable Development Strategy provides for our country's leading positions in the world in terms of the determined vectors of the movement. Thus, the development vector envisages energy reform, and the energy independence program of Ukraine should be implemented within the security vector. Therefore, the state energy policy of Ukraine in the current conditions is intended to ensure further reformation of energy in the context of ensuring an adequate level of energy security of Ukraine. This testifies to the unconditional relevance of the study of the definition of theoretical and methodological principles for the implementation of the state energy policy.

Recent research and publications analysis. The research of theoretical and methodological principles for the realization of the state energy policy was carried out by such scholars as Ilyash O., Kobilyanska L., Mazyarko I., Perebyinis V., Tsapko-Poddubna O.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. However, many questions concerning the definition of the essence and content of the state energy policy, as well as the selection of mechanisms for its implementation remains insufficiently researched.

Paper main body. The Energy Strategy of Ukraine for the period up to 2030 envisages the achievement of the state of a technically reliable, stable, cost-effective and environmentally acceptable supply of energy resources of the economy and the social sphere of the country, as well as creation of conditions for the formation and implementation of a policy of protection of national interests in the field of energy”.

The state energy policy should also comply with the principles of scientific substantiation and flexibility; integrity and orderliness; social responsibility and motivation; environmental friendliness and economy; Competitiveness and Innovation; legality and inevitability of punishment; transparency and openness; effectiveness and efficiency; informatization and de-bureaucratization.

State energy policy is a deliberate, predictable, within the framework of the current legislation, the activities of state authorities and local self-government bodies through a set of mechanisms for its implementation, in order to create the appropriate conditions for: ensuring the processes of extraction, processing, transportation, storage, production, distribution, and rational use of energy resources; optimal diversification of sources and routes of energy supplies; formation of a competitive and investment-attractive energy market; Optimization and development of energy infrastructure; Ensuring Sustainable Innovation Development of the Energy Sector and Construction of New Energy Generation; ensuring energy security of the country; bringing energy closer to the needs of the society.

Within the framework of the research, the following mechanisms for the implementation of the state energy policy were identified: political and administrative, legislative and normative, financial and economic, social and communication.

The mechanism of implementation of the state energy policy is a set of principles, forms, methods, tools, tools, levers and incentives and the way (rules) of their use by the subject in relation to the object of the state energy policy by creating the appropriate conditions for ensuring: the processes of extraction, processing, transportation, storage, production, distribution, rational use of energy resources; optimal diversification of sources and routes of energy supplies; formation of a competitive and investment-attractive energy market; Optimization and development of energy infrastructure; Ensuring Sustainable Innovation Development of the Energy Sector and Construction of New Energy Generation; ensuring energy security of the country; bringing energy closer to the needs of the society.

Conclusions of the research and prospects for further studies. Thus, on the basis of the conducted research it can be concluded that only by ensuring the implementation at the state level of the above-stated goals, principles, methods and mechanisms of state energy policy will open additional opportunities for meeting the needs of society in energy resources in an economically justified and environmentally acceptable manner, as necessary preconditions for raising the living standards of the population. In addition, under the current conditions, the sustainable development of the energy industry of Ukraine, as an integral part of the European energy space, is the basis for the development of a competitive economy, a pledge of state sovereignty, and the issue of ensuring national energy security, which will be the subject of further scientific research.

Key words: state policy; state energy policy; mechanisms of realization of state energy policy; principles of state energy policy.

References

1. Stratehiia staloho rozvytku "Ukraina – 2020". № 5/2015. (2015). [in Ukrainian].
2. Enerhetychna stratehiia Ukrainy na period do 2030 roku. № 145-r. (2006). [in Ukrainian].
3. Pal, L. A. (1999). *Analiz derzhavnoi polityky*. Kyiv: Osnovy. pp. 422 [in Ukrainian].
4. Hohvud, B., Han, L. (2004). *Analiz polityky dlia realnoho svitu*. Kyiv: Osnovy. pp. 396 [in Ukrainian].
5. Yang, E., Kuinn, L. (2003). *Yak napysaty diievyi analitychnyi dokument u haluzi derzhavnoi polityky. Praktychnyi posibnyk dlia radnykiv z derzhavnoi polityky u Tsentralnii i Skhidnii Yevropi*. Kyiv: K. I. S. pp. 120 [in Ukrainian].
6. Kovbasiuk, Yu. V., Vashchenko, K. O., Surmin, Yu. P. [et al]. (Eds.). (2014). *Derzhavna polityka*. Kyiv : NADU. pp. 448 [in Ukrainian].

7. Bielska, T. V. (2019). *Spivvidnoshennia poniat "derzhavna polityka" ta "derzhavne upravlinnia"*. URL : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2016-2/doc/1/03.pdf> [in Ukrainian].
8. Bezpeka, enerhoefektyvnist, konkurentospromozhnist. (2017). URL : http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245239564&cat_id=245239555 [in Ukrainian].
9. Pro enerhozberezhennia. № 74/94-VR. (1994) [in Ukrainian].
10. Perebyinis, V. (2019). *Strukturni elementy reformy enerhetyky ta mizhsektoralni zviazky*. URL : http://icps.com.ua/assets/uploads/images/files/strukturni_elementi_gts.pdf [in Ukrainian].
11. Piash, O. I., Maziarko, I. S. (2019). *Zasady derzhavnoho rehuliuвання v enerhetychnii sferi Ukrainy*. URL : http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2014-5_0-pages-43_47.pdf [in Ukrainian].
12. Kobylanska, L. M. (2019). *Osoblyvosti formuvannia spilnoi enerhetychnoi polityky krain Yevropeiskoho Soiuzu*. URL : <http://global-national.in.ua/archive/1-2014/04.pdf> [in Ukrainian].
13. Saprykin, V. (2019). *Pro "Kontseptsiiu derzhavnoi enerhetychnoi polityky Ukrainy na period do 2020 roku"*. URL : https://dt.ua/ECONOMICS/pro_kontseptsiyu_derzhavnoyi_energetichnoyi_politiki_ukrayini_na_period_do_2020_roku.html [in Ukrainian].
14. Pro elektroenerhetyku. (1998). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/575/97-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
15. Bezpeka, enerhoefektyvnist, konkurentospromozhnist...
16. Tsapko-Piddubna, O. I. (2009). Analiz mekhanizmiv realizatsii polityky enerhoefektyvnosti. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, Issue 19 (11), pp. 300; 311 [in Ukrainian].

Paper submitted: 13.05.2019

Paper accepted: 04.06.2019

Цитування: Майстро С. В., Москалюк С. В. Механізми реалізації державної енергетичної політики: теоретико-прикладні засади // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 2(59) : у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛПІДУ НАДУ, 2019. С. 96—107. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.59.2019.178423>).

Citation: Maistro, S. V., Moskaliuk, S. V. (2019). Mekhanizmy realizatsii derzhavnoi enerhetychnoi polityky: teoretyko-metodychni zasady. *Efficiency of Public Administration*, Issue 2(59), pp. 96-107. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.59.2019.178423>).